

Žalobník, hospodáriaci na zabranom lesnom majetku, zaviazal sa dodať žalovaným firmám z týchto lesov 6000 m³ za 65 Kč za 1 m³. Zo smluveného množstva nedodal však 700 m³. Žalobou domáhal sa nedoplatku kúpnej ceny. Proti žalobe podaly žalované firmy vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhali náhrady škody, ktorú utrpely tým, že žalobník časť dreva nedodal.

Súd prvej stolice žalobe vyhovel a vzájomnú žalobu zamietol.

Odvolaací súd vyslovil, že žalobná pohľadávka je po práve po výšku 27.970 Kč 64 h a vzájomá žalobná pohľadávka je po práve po výšku 30.230 Kč 07 h a odsúdil žalobníka na zaplatenie 2.259 Kč 43 h.

Najvyšší súd dovolacie žiadosti oboch strán zamietol. Dotyčne dovolacej žiadosti žalobníka uviedol medzi iným v dôvodoch svojho rozhodnutia:

Žalobník pred odvolacím súdom namietal, že nárok žalovaných na odškodné nie je po práve, lebo sa zakladá na neplatnej smluve, pretože ujednaný predaj dreva nebol ohlásený Štátnemu pozemkovému úradu podľa § 4 zák. č. 118/1920 Sb. z. a n. Je síce pravda, že táto okolnosť, potvrdená obvodovou úradovňou Štátneho pozemkového úradu, má podľa citovaného § v zápatí, že smluva má byť uznaná za neplatnú, žalobník sa však mylí, majúť za to, že je preto zbavený zodpovednosti za porušenia smluvných záväzkov.

Povinnosť ohlásiť smluvu podľa § 4 cit. zák. zaťažovala žalobníka, a keď ju zanedbal, ide o jeho zavinenie, ktoré následky ho postihujú práve tak ako akékoľvek iné porušenie smluvy v smysle obchodného zákona, to znamená, že je povinný nahradiť svojmu smluvníkovi škodu, a to škodu skutočnú a aj ušlý zisk (§ 272 obch. zák.); má preto žalovaná strana voči nemu ako strane vinnej na neplatnosti smluvy tie isté nároky ako by išlo o smluvu platnú.

Čís. 14429.

Dlžníkovu neschopnosť plniť splatné záväzky v smysle §§ 1 a 69 konk. por. treba posudzovať podľa všetkých okolností a treba usúdiť, že je tu, keď dlžník nemá platobných prostriedkov a nejde len o ich prechodný nedostatok.

(Rozh. zo 6. VI. 1935, R IV 181/35.)

Návrhu veriteľa na uvalenie konkurzu na majetok holičského majstra Štefana M. súd prvej stolice vyhovel, rekurzný súd ho zamietol z týchto dôvodov: K osvedčeniu neschopnosti platenia dlžníka nepostačuje, že veriteľ viedol pre svoju pohľadávku exekúciu bezúspešne, a to tým menej u živnostníka, kde základ schopnosti platenia nie je vo výnose majetku, ale v zárobku z práce. Navrhovateľ neosvedčil tedy ani neschopnosť platenia dlžníka a ani to, že neschopnosť platenia je trvalá. V dôsledku toho jeho návrh postráda náležitosti § 1 a § 69 konk. por., čo malo zápatí, že návrh veriteľa bolo treba zamietnuť.

Najvyšší súd obnovil usnesenie súdu prvej stolice. Dôvody:

Dlžníkovu neschopnosť platenia treba posudzovať podľa všetkých okolností a treba usúdiť, že je tu, keď dlžník nemá platebný prostriedkov a nejde len o prechodný nedostatok takých prostriedkov.

Vyslúchnutý dlžník uznal jestvovanie pohľadávky navrhovateľky okresnej nemocenskej poisťovne, prihlásenej sumou 1994 Kč 30 hal. titulom invalidného a starobného poistného a nepopieral, že proti nemu vedená exekúcia ostala bez úspechu. Z pripojených prihlášok berného úradu ide na javo, že jeho nedoplatok na daniach vykazuje 2971 Kč 98 h. a 98 Kč, okrem toho dľa vlastného udania dlhuje Sl. banke 1400 Kč a okamžite nie je schopný platiť.

Z toho, že jeho dlh na poistných príspevkoch a na daniach vzrástol na tak značnú sumu, hoci ako holič prevodzuje len menšiu živnosť, je zrejmé, že jeho dlhy vznikly za dlhšiu dobu, a že tu nejde len o prechodný nedostatok prostriedkov, ale že jeho neschopnosť platiť je rázu trvalého.

Sú tu tedy dané predpoklady § 69 konk. por. a bolo treba na rekurz veriteľky zmeniť napadnuté usnesenie a obnoviť usnesenie súdu prvej stolice, ktorým bolo žiadosti o uvalenie konkurzu vyhovené.

Čís. 14430.

Ustanovenie služobnej smluvy, že zamestnanec v prípade, že prestúpi ku konkurenčnému podniku, stráca nárok na provízie zo smlúv ním uzavrených, neprieči sa dobrým mravom.

(Rozh. zo 6. VI. 1935, Rv IV 146/35.)

Žalobník bol zamestnaný u žalovanej poisťovne ako poisťovací agent na províziu v obore poistenia životného a poistenia elementárneho. V služobnej smluve bolo stanovené, že prestúpením ku konkurenčnému podniku stráca žalobník nárok na provízie. Ku dňu 1. januára 1930 prejavil žalobník, že vystupuje zo služieb žalovanej poisťovne dotyčne oboru životného poistenia, prestupuje dotyčne tohoto oboru do služieb poisťovne P., že však dotyčne oboru poistenia elementárneho ostáva naďalej v službách žalovanej poisťovne. Nato žalovaná poisťovna prejavila, že so žalobníkom zrušuje služebný pomer vôbec. Žalobou domáhal sa žalobník zaplatenia provízií.

Súd prvej stolice žalobu zamietol, odvolací súd jej čiastočne vyhovel.

Najvyšší súd obnovil rozsudok súdu prvej stolice. Dôvody:

Právni poměr stran je určen smlouvou z 1. května 1927 a jejím dodatkem z 9. ledna 1929, kterým se stanoví, že přestoupením ke konkurenci zanikají veškeré nároky na provise vůbec.

Obsah této smlouvy i dodatku je nesporný a není také pochybnosti o tom, že pojišťovna P., ke které žalobce přestoupil, je konkurenčním podnikem žalované pojišťovny, neboť se zabývá stejnými obchody.

Přestoupením ke konkurenci, jehož důsledkem bylo pak propuštění z oboru, ve kterém žalobce chtěl dále pracovati pro žalovanou pojišťovnu,